



41. REDNA SEJA VLADE

Ljubljana, 16. 3. 2023 - Vlada RS je na 40. redni seji med drugim sprejela izhodišča za pripravo prilagoditve Načrta za okrevanje in odpornost, Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav z neurji 2. junija 2022 in sprejela stališče o Direktivi o vodni politiki.

Izhodišča za pripravo prilagoditve Načrta za okrevanje in odpornost

Vlada je sprejela izhodišča za pripravo predloga prilagoditev Načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: NOO), s katero bo naslovila zmanjšanje razpoložljivih nepovratnih sredstev in cilje načrta REPowerEU za zmanjšanje odvisnosti od ruskih energentov. Sledi usklajevanje z Evropsko komisijo in drugimi deležniki ter priprava predloga prilagoditve načrta.

NOO je nacionalni program ukrepov (reform in naložb), namenjen blažitvi gospodarskih in socialnih posledic pandemije covida-19 v Sloveniji. Je podlaga za koriščenje sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost, ki je finančno najobsežnejši del evropskega svežnja za okrevanje in odpornost NextGenerationEU. Po izračunih, ki jih je lani junija objavila Evropska komisija, bo lahko Slovenija s tega naslova do konca leta 2026 koristila 1,49 milijarde evrov nepovratnih sredstev in ne 1,78 milijarde kot predvideno ob potrditvi načrta julija 2021. Na voljo so ji tudi povratna evropska sredstva. V trenutni verziji načrta je predvidenih 86 naložb in reform. Z njihovo izvedbo je povezanih 209 mejnikov in ciljev, ki so pogoj za priliv evropskih sredstev.

Vlada je potrdila okvirni seznam ukrepov za prilagoditev oziroma umik v višini 286 milijonov evrov, kolikor je nižji znesek razpoložljivih nepovratnih sredstev. Pri identifikaciji ukrepov je vlada sledila predvsem kriterijem, ali naložba prispeva k zelenim in digitalnim ciljem, ali gre za časovno tvegano naložbo in upoštevala druga tveganja, povezana z zagotavljanjem pogojev, ki jih je država dogovorila z Evropsko komisijo ob potrditvi načrta.

Druga večja sprememba, ki jo naslavlja prilagoditev NOO, je evropski načrt za zmanjšanje odvisnosti od ruskih energentov REPowerEU. V začetku tega meseca je v veljavo stopila evropska uredba, ki predvideva vključitev ciljev REPowerEU v nacionalne načrte za okrevanje in odpornost, in sicer v obliki samostojnega poglavja. Slovenija za te namene lahko računa na 117 milijonov evrov iz stabilnostne rezerve sistema trgovanja z emisijami in 5 milijonov evrov iz evropskega sklada za pomoč državam članicam pri spopadanju z negativnimi posledicami brexita.

Vlada pri pripravi vsebin novega poglavja REPowerEU sledi načelu komplementarnosti z obstoječimi ukrepi načrta, in sicer na področju energetske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in trajnostne mobilnosti. Pri tem je posebej pozorna na izvedljivost



ukrepov do zaključka programskega obdobja. Poleg naložb mora vlada predlagati tudi povezane reforme, ki so pogoj za koriščenje sredstev za okrevanje in odpornost.

S prilagoditvijo NOO bo vlada poleg nove alokacije nepovratnih sredstev in ciljev načrta REPowerEU naslovila tudi objektivne okoliščine (visoko inflacijo), ki vplivajo na doseganje mejnikov in ciljev, in tehnično-vsebinska neskladja med načrtom in izvedbenim sklepom Sveta EU, s katerim je bil potrjen slovenski načrt.

Prilagoditev NOO bo lahko vplivala na sestavo ukrepov ter z njimi povezane mejnike in cilje, ki sestavljajo obroke za plačilo razpoložljivih sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost iz Bruslja.

Za vsebine, ki bodo umaknjene iz NOO in za katere bo vlada ocenila, da so pomembne za okrevanje Slovenije, bo vlada iskala možnosti za financiranje iz drugih virov (na primer iz evropske kohezijske politike programskega obdobja 2021–2027).

Na podlagi izhodišč bo vlada nadaljevala pogovore s predstavniki Evropske komisije in drugimi deležniki. To bo lahko vplivalo na končno vsebino predloga prilagoditve načrta, ki ga bo vlada po zaključku usklajevanj posredovala v formalno potrditev Evropski komisiji.

Pripravo predloga prilagoditve NOO je vlada naložila Uradu Republike Slovenije za okrevanje in odpornost, organu v sestavi Ministrstva za finance.

Več o izvajanju Načrta za okrevanje in odpornost: noo.gov.si.

Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav z neurji 2. junija 2022

Vlada RS je sprejela Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav z neurji 2. junija 2022. Pravice porabe za izvedbo programa se do višine 4.960.000,00 evrov, in sicer do rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2023, zagotavljajo v okviru sredstev proračunske rezerve proračuna Republike Slovenije. Namen in cilj programa je realizacija ukrepov, ki so potrebni za normalizacijo stanja na prizadetih območjih in preprečitev oziroma omilitev čezmerne škode do katere lahko pride, če se ukrepi ne bi izvajali.

Končno oceno neposredne škode na stvareh zaradi posledic poplav z neurji 2. junija 2022, je vlada potrdila 19. 10. 2022. Vlada ugotavlja, da je skupna končna ocena neposredne škode na stvareh (brez škode v gospodarstvu in na državnih cestah) skoraj 6 milijonov evrov ter presega 0,3 promile načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto 2022. Tako je dosežen limit za pomoč v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč.



Stališče o direktivi o vodni politiki

Vlada je sprejela stališče Republike Slovenije v zvezi s predlogi direktiv na področju vodne politike, o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem ter direktive o okoljskih standardih na področju vodne politike.

Slovenija pozdravlja predloge direktiv, ki v skladu z Evropskim zelenim dogovorom in Akcijskim načrtom o ničelnem onesnaževanju vode, zraka in tal predstavljajo enega izmed ukrepov, ki bo prispeval k doseganju zaveze zmanjšanja emisij snovi v vode in izboljšanje stanja voda. Slovenija pozdravlja prenovo direktiv zlasti z vidika posodabljanja in usklajevanja z novimi pristopi ter stanjem znanja in tehnike na področju spremljanja in ocenjevanja stanja površinskih in podzemnih voda.

Slovenija meni, da je predlog sprememb in dopolnitev teh direktiv v določenih delih zastavljen zelo ali celo preveč ambiciozno. Zadan je na primer obseg sprememb in novosti, ki zahtevajo spremljanje večjega števila na novo opredeljenih onesnaževal. Dodatno povečanje števila na novo opredeljenih onesnaževal zahteva stroškovno zahtevne ukrepe tudi s stališča zagotavljanja zmanjševanja ali ustavitve emisij teh onesnaževal iz točkovnih in razpršenih virov onesnaževanja.

Slovenija izraža pomisleke tudi glede sorazmernosti ukrepa za vključevanje Evropske Komisije v dobro vzpostavljeno in učinkovito bilateralno sodelovanje s sosednjimi državami.

* * *